

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IX kadencja

Marszałek Senatu
BPS.DPS.030.7.2021

Druk nr 1439
Warszawa, 23 lipca 2021 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

mam zaszczyt przekazać Pani Marszałek podjęte przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 27. posiedzeniu w dniu 23 lipca 2021 r. uchwały:

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo bankowe,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw,
- w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny,
- **w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw,**

- w sprawie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego,
- w sprawie ustawy o gatunkach obcych.

Przyjęcie poprawek Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Tomasz Grodzki

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 23 lipca 2021 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2021 r. ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 3 w lit. a, w § 2 zdanie czwarte otrzymuje brzmienie:
„W treści pozwu skierowanego przeciwko osobie fizycznej zamieszcza się oświadczenie o tym, czy roszczenie dochodzone pozwem powstało w związku z umową zawartą z konsumentem.”;
- 2) w art. 2 w pkt 2, w art. 11a w ustępie pierwszym wyrazy „powinien zawierać” zastępuje się wyrazem „zawiera”;
- 3) w art. 2 w pkt 2, w art. 11a w ustępie drugim w zdaniu pierwszym przed wyrazami „i przeniesienia” dodaje się wyrazy „lub innego równoznacznego”;
- 4) w art. 3:
 - a) w pkt 1, w § 3 wyrazy „klauzuli „nie na zlecenie”” zastępuje się wyrazami „zastrzeżenia „nie na zlecenie” lub innego równoznacznego”,
 - b) w pkt 2, w § 3a przed wyrazami „w celu spełnienia” dodaje się wyrazy „lub innego równoznacznego”;
- 5) skreśla się art. 4;
- 6) w art. 7 w pkt 1, w ust. 1 wyrazy „powinien zawierać” zastępuje się wyrazem „zawiera”;

7) w art. 7 w pkt 1:

- a) w ust. 1 wyrazy „klauzulę „nie na zlecenie” lub inną równoznaczną” zastępuje się wyrazami „zastrzeżenie „nie na zlecenie” lub inne równoznaczne”,
- b) w ust. 2 wyrazy „klauzuli „nie na zlecenie”” zastępuje się wyrazami „zastrzeżenia „nie na zlecenie” lub innego równoznacznego”.

MARSZAŁEK SENATU

TOMASZ GRODZKI

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2021 r. ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, wprowadził do jej tekstu 7 poprawek.

Izba pochyliła się nad zakresem obowiązków powoda, który dochodzi roszczenia zabezpieczonego wekslem wynikającego z umowy zawartej z konsumentem, w postępowaniu nakazowym. W tym celu dokonała analizy zdania trzeciego i czwartego w 485 § 2 K.p.c. Przepis 485 § 2 zdanie czwarte stanowi, iż „*[w] przypadku nieprzedstawienia wraz z pozwem umowy, z której wynika roszczenie zabezpieczone wekslem, wraz z deklaracją wekslową i załącznikami, w treści pozwu skierowanego przeciwko osobie fizycznej zamieszcza się oświadczenie o tym, czy roszczenie dochodzone pozwem powstało w związku z umową zawartą z konsumentem*”. Brzmienie przepisu rodzi pytanie o relację tego przepisu do zdania trzeciego w tym artykule, który wskazuje, że jeżeli dłużnikiem jest konsument, niezbędne jest przedstawienie wraz z pozwem umowy, z której wynika to roszczenie. Innymi słowy, ustawa w zdaniu trzecim nakłada obowiązek dołączenia do pozwu umowy zawartej z konsumentem, z której wynika roszczenie zabezpieczone wekslem (o czym przesądza sformułowanie „*niezbędne jest przedstawienie wraz z pozwem umowy*”), zaś powód nie może się z tego obowiązku „zwolnić” składając oświadczenie potwierdzające, że roszczenie dochodzone pozwem powstało w związku z umową zawartą z konsumentem. Twierdzeniu temu zaprzecza zdanie czwarte. W celu usunięcia powyższej wątpliwości przyjęto **poprawkę nr 1**, która przesądza, że warunkiem koniecznym rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym, jeżeli dłużnikiem jest konsument, jest dołączenie do pozwu umowy, z której wynika roszczenie zabezpieczone wekslem.

Treść dodawanego art. 11a ustęp pierwszy Prawa wekslowego przesądza, iż weksel wręczony przedsiębiorcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia wierzytelności, która wynika z umowy zawartej z konsumentem powinien zawierać zastrzeżenie „nie na zlecenie” lub inne równoznaczne. Ustęp drugi zdanie pierwsze tego artykułu przewiduje natomiast odpowiedzialność odszkodowawczą przedsiębiorcy, który przyjął weksel niezawierający zastrzeżenia „nie na zlecenie” i przeniósł taki weksel na inną osobę. Tym samym wspomniany przepis nie obejmuje zakresem normatywnym przedsiębiorcy, który przyjął

weksel z zastrzeżeniem o treści równoznacznej z zastrzeżeniem „nie na zlecenie”, do czego uprawnia go ustęp pierwszy w art. 11a.

Analogiczna uwaga dotyczy zmienianego art. 41 ust. 2 w związku z ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1083 z późn.zm.) w zakresie umów o kredyt konsumencki zabezpieczonych czekiem wystawionym przez konsumenta. W odniesieniu do tej zmiany Senat zwrócił także uwagę na potrzebę zastąpienia pojęcia „klausuli” formułą „zastrzeżenia” ze względu na konieczność zagwarantowania spójności terminologicznej tej ustawy z ustawą z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo czekowe, zgodnie z którą czek może być wystawiony na określoną osobę z dodaniem zastrzeżenia „nie na zlecenie” lub innego równoznacznego (art. 5 Prawa czekowego).

Jednocześnie zwrócono uwagę na treść nowelizowanego art. 138c § 3a Kodeksu wykroczeń. Przepis ten penalizuje zachowanie polegające na przyjmowaniu od konsumenta weksla niezawierającego zastrzeżenia „nie na zlecenie” w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z każdej umowy zawartej z konsumentem. Natomiast należy podnieść, iż przepis nie stanowi wiernego odzwierciedlenia normy prawa materialnego, tj. nie reguluje sytuacji przyjęcia weksla niezawierającego zastrzeżenia równoznacznego z zastrzeżeniem „nie na zlecenie”. Tym samym literalne brzmienie przepisu nie zwalnia z odpowiedzialności karnej osoby, która przyjęła weksel zawierający zastrzeżenie równoznaczne z zastrzeżeniem „nie na zlecenie”. W związku z tym przyjęto poprawkę przesądzającą, iż odpowiedzialność karna na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy na wekslu zamieszczono zastrzeżenie innego rodzaju niż „nie na zlecenie”, które skutecznie wyłącza możliwość indosowania. Ze względu na zbieżność merytorycznych rozwiązań przyjętych w odniesieniu do weksli i czeków, dokonano także stosowych zmian w przepisie kształtującym odpowiedzialność karną przyjmującego czek od konsumenta w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki (art. 138c § 3 Kodeksu wykroczeń). Uwzględniając powyższe uwagi przyjęto **poprawki nr 3, 4 i 7**.

Senat odniósł się także do art. 4 zmieniającego ustawę z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913) w zakresie poszerzenia katalogu czynów nieuczciwej konkurencji. Przepis ten został dodany w trakcie drugiego czytania projektu ustawy w Sejmie. Zdaniem Izby, treść art. 4 nie może być uznana za poprawkę do ustawy w rozumieniu przepisów Konstytucji określających zasady stanowienia

prawa na etapie prac parlamentarnych; tym samym powinna stanowić przedmiot odrębnej inicjatywy ustawodawczej.

Zgodnie z art. 119 ust. 1 Konstytucji Sejm rozpatruje projekt ustawy w trzech czytaniach. Powołany przepis statuuje zatem nakaz, „by podstawowe treści, które znajdą się ostatecznie w ustawie przebyły pełną drogę procedury sejmowej, tak by nie zabrakło czasu i możliwości na przemyślenie przyjmowanych rozwiązań i zajęcie wobec nich stanowiska. Nakazowi temu sprzeciwia się takie stosowanie procedury poprawek, które pozwala na wprowadzenie do projektu nowych, istotnych treści na ostatnich etapach procedury sejmowej. Dotyczyć to może zwłaszcza poprawek zgłoszonych dopiero w drugim czytaniu i niebędących przedtem przedmiotem rozważań w komisjach”¹. Niezależnie od tego, należy zauważyć, że „wykładnia przepisów regulujących poprawki „sejmowe” i „senackie” musi być dokonywana w taki sposób, aby nie prowadziło to do zatarcia odrębności między inicjatywą ustawodawczą i poprawkami, a w konsekwencji do obchodzenia wymagań, które Konstytucja przewiduje dla inicjatywy ustawodawczej”, przy czym „wyjście poza zakresłony przez samego projektodawcę zakres przedmiotowy projektu może mieć miejsce tylko wówczas, gdy treść poprawki pozostaje w ścisłym związku z przedmiotem projektowanej ustawy, a zwłaszcza wtedy, gdy jej wprowadzenie jest niezbędne do pełnego zrealizowania koncepcji projektodawcy. Odmienne stanowisko oznaczałoby obejście konstytucyjnych wymagań dotyczących inicjatywy ustawodawczej i trzech czytań projektu”².

Biorąc pod uwagę powyższą argumentację Senat przyjął **poprawkę nr 5**.

Poprawki nr 2 i 6 mają na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych co do obligatoryjnego lub fakultatywnego charakteru przepisów ze względu na użycie w nich czasownika modalnego „powinien”.

¹ Wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 23 lutego 1999 r. (K 25/98) oraz z dnia 9 marca 2016 r. (K 47/15).

² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r. (P 11/08).